

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนออนไลน์ตามรูปแบบเพื่อการ
เรียนรู้ในชุมชนแสวงรู้ สำหรับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตแขนงวิชา
ภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

A study of the online learning environment by basing on the Community of
Inquiry (CoI) model for the Bachelor of Arts (English) program of Sukhothai
Thammathirat Open University

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ทิพย์ ทองศรี

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประจำปี 2558

(ประเภทการศึกษาทางไกล)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ชื่อเรื่อง	การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนออนไลน์ตามรูปแบบเพื่อการเรียนรู้ในชุมชนแสวงรู้ สำหรับหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ชื่อผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นรินทร์ทิพย์ ทองศรี
ปีที่แล้วเสร็จ	2562

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้คือเพื่อ 1) ตรวจสอบความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการเรียนออนไลน์ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และ 2) เพื่อศึกษาช่องทางการติดต่อสื่อสารของนักศึกษาในการเรียนการสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต แขนงวิชาภาษาอังกฤษ โดยใช้องค์ประกอบของชุมชนแสวงรู้ (Community of Inquiry (Col) มาเป็นแนวคิดหลักในการสร้างแบบสอบถามออนไลน์ วิเคราะห์และตีความข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งส่งให้ประชากรจำนวน 209 คน และได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 47 คน ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามได้นำมายืนยันร่วมกับผลจากการสัมภาษณ์แบบลึกจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 คน รวมทั้งผลสรุปจากการสนทนากลุ่มตัวอย่างอาสาสมัครผู้เข้าร่วมงานวิจัยนี้จำนวน 29 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1) มีการสร้างชุมชนแสวงรู้ในสภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนออนไลน์ในงานวิจัยนี้ ประเด็นหัวข้อ การรับรู้ด้านการสอน (Teaching Presence) องค์ประกอบหนึ่งของการสร้างชุมชนแสวงรู้ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) เป็นหัวข้อที่กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมาคือ การรับรู้ด้านพุทธิปัญญา ($\bar{X} = 4.16$) และองค์ประกอบที่ได้รับการเห็นด้วยน้อยที่สุดคือ การรับรู้ด้านสังคม (Social Presence) ($\bar{X} = 4.01$) ผลจากแบบสอบถามนี้ยังได้รับการยืนยันจากผลการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง และผลที่ได้จากการประชุมสนทนากลุ่มโดยอาสาสมัครที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนในการเรียนรู้โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเกี่ยวกับการให้ผลย้อนกลับในการทำกิจกรรมออนไลน์เป็นรายบุคคล กลุ่มตัวอย่างบางรายไม่เห็นความสำคัญต่อการให้ผลย้อนกลับจากผู้เรียนคนอื่นมากนัก และผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และประชุมสนทนากลุ่มเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2) ช่องทางการติดต่อสื่อสารของนักศึกษาในสภาพแวดล้อมทางการเรียนออนไลน์ในหลักสูตรประกอบด้วย ด้านการสอน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการผลย้อนกลับจากผู้สอนมากกว่าในปัจจุบัน ด้านพุทธิปัญญา กลุ่มตัวอย่างต้องการให้เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับทักษะการเขียน ฟังและพูด และเพิ่มเนื้อหาชุดวิชาเลือกอื่นๆ และด้านสังคม กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าควรมีการใช้ social network อื่นๆเพิ่มเติม และมีการเพิ่มคำอธิบายและปรับปรุงข้อมูลในเว็บลิงค์

คำสำคัญ: การเรียนรู้ร่วมกันในระบบออนไลน์ ชุมชนแสวงรู้ การรับรู้ด้านการสอน การรับรู้ด้านพุทธิปัญญา การรับรู้ด้านสังคม

Title: A study of the online learning environment by basing on the Community of Inquiry (Col) model for the Bachelor of Arts (English) program of Sukhothai Thammathirat Open University

Researcher: Assistant Professor Dr. Narinthip Thongsri

Year: 2019

Abstract

This is a mixed method study of the online learning environment in the Bachelor of Arts (English) program of Sukhothai Thammathirat Open University analyzing the D4l+P courseware system. It aimed at (1) investigating the components of this learning environment in the Community of Inquiry (Col) framework, an approach based on the principle of D4l+P Collaborative Learning and (2) studying the students' communicative learning channels using components of community of inquiry: teaching presence, cognitive presence, and social presence. Forty-seven online questionnaires returned and provided quantitative data in conjunction with results of qualitative data obtained from in-depth interview of 20 participants and focus group discussion with 29 volunteers.

The quantitative results from the online questionnaire were used for responding to the first objective of the research on investigating the learners' opinion on the online learning environment in the Bachelor of Arts (English) program of Sukhothai Thammathirat Open University. The results showed that 1) the item 'Teaching Presence' was at the highest degree of agreement ($\bar{x}=4.22$), 'Cognitive Presence' was at the second highest degree ($\bar{x}= 4.16$), and 'Social Presence' showed the least but still high agreement ($\bar{x}=4.01$). All of these items are components of the collaborative learning framework. The questionnaire results were confirmed in student group interviews and focus group discussions which learners volunteered for. The qualitative analysis revealed that most students prefer to get support from their teacher, especially when they must provide feedback to their peers. The qualitative results served the second objective of the research concerning an approach for managing the online learning environment in the program. It was found that for the teaching component, most students would prefer to receive more feedback. For the cognitive component, the sample need more courses focusing on writing, listening, and speaking as well as more elective courses. As for the social component, the sample groups suggested more other social networks be used as well as more explanation and up-to-date information on the web resources provided in each course.

Keywords: Collaborative learning, Community of Inquiry, Teaching presence, Social presence, Cognitive presence